

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลลัพธ์ทางสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง
ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายพรชัย อ่อนสด

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. วราภรณ์	บุญเชียง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิมพ์	พุทธิรักษ์กุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการตามแนวทาง 10 องค์ประกอบ และผ่านการประเมินด้านกระบวนการ โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการระดับอำเภอและระดับจังหวัดว่าอยู่ในระดับที่มีการดำเนินงานครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานสูงสุด ซึ่งการดำเนินงานก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางสุขภาพต่อนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งผลลัพธ์ทางสุขภาพของนักเรียนเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินงาน โดยที่การประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพของนักเรียนเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลลัพธ์ทางสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือนักเรียนทุกคนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนอนุบาลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ตั้งแต่ พ.ศ.2548 จำนวน 116 คน ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนธันวาคม 2550 ถึงเดือนมกราคม 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 การประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพระยะกลาง ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียน มีค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.92 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 ส่วนที่ 3 การประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพและสังคม ได้แก่ แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนมีค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา

เท่ากับ 0.90 และ 0.96 ตามลำดับ มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษานี้พบว่า ผลลัพธ์ทางสุขภาพพระยะกลาง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพคือ ขับรถจักรยานหวาดเสียว ผาดโผน หรือขี่ออกนอกถนนใหญ่ ร้อยละ 23.64 ขับรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 41.37 และนั่งรถไปกับผู้ขับที่ดื่มแอลกอฮอล์ก่อนหรือระหว่างที่ขับจักรยานยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 31.03 นอกจากนี้มีนักเรียนสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งขณะซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 23.68 และนักเรียนไม่เคยคิดทำร้ายตัวเอง ร้อยละ 81.03 ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 90.54 ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 85.34 และไม่เคยเสพยาเสพติด ร้อยละ 96.55 ผลลัพธ์ทางสุขภาพและสังคมพบว่านักเรียนมีคุณภาพชีวิตรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 87.93 ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตสูงด้านร่างกายมากที่สุด ร้อยละ 86.21 นักเรียนมีความพึงพอใจในชีวิต รวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 68.97 โดยด้านที่มีความพึงพอใจในโรงเรียนอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ร้อยละ 81.03

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองมีระดับคุณภาพชีวิตและความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนอยู่ในระดับสูง และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ดังนั้นจึงควรให้มีการสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองและมีการดำเนินงานให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

Thesis Title Health Outcomes Among Students in a Golden Medal Health Promoting School in Mae Hong Son Province

Author Mr. Pornchai Onsod

Degree Mater of Nursing Science (Community Nursing)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Waraporn Boonchieng Chairperson

Assistant Professor Dr. Prapim Buddhirakkul Member

ABSTRACT

Gold medal level health promoting schools are schools that have carried out a 10 component process and passed a health promotion school evaluation; they are certified by both a district committee and a provincial committee as having the best implementation among health promoting schools. Such a result is the health outcomes of the students, school personnel, family, and of the community. The students' health outcomes were the direct result of the implementation of the process. The evaluation of the students' health outcomes is of great importance because it reflects the success of the implementation by the health promoting school.

The purpose of this study was to describe students health outcomes in golden medal level health promoting school in Mea Hong Son province. Purposive sampling was used to recruit 116 students enrolled in primary school classes from the 4th to the 6th grades at Anuban Khunyaum School, Khunyaum District, Mae Hong Son Province in the period from December, 2007, to January, 2008. The research instrument was a questionnaire which consisted of three parts: 1) Demographic Data 2) Intermediate health outcomes including youth risk behaviors screening, content validity index was 0.92 and the reliability was 0.72. 3) Health and social outcomes evaluation including students' quality of life and students' life satisfaction scale had content

validity indexes were 0.90 and 0.96, reliability were 0.82 and 0.88 respectively. Data were analyzed by descriptive statistics.

The results of study revealed that intermediate health outcomes, subjects did engage in health risk behaviors: 23.64% of the example performed bicycle tricks for thrills or rode a bicycle on main roads; 41.37% rode motorcycles; 31.03% rode with drivers who had drunk alcohol who were drinking while driving a car or motorcycle; 23.68% wore helmets every time when riding on a motorcycle; 81.03% never thought of harming themselves; 90.54% never smoked cigarettes; 85.34 had never drunk alcohol; 96.55% had never used drugs. In health and social outcomes, it was found that: 87.93% of the students had a good quality of life; 86.21% had a high physical quality of life; 68.97% had a good level of satisfaction with student life, of which 81.03% had a high level of satisfaction.

The findings of this study show that students in the golden medal level health promotion school had a high level of quality of life and of life satisfaction, and that most students did not engage in health risk behaviors. Therefore, schools should be supported to become golden medal level health promotion schools.